

NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN VIỆC BẢO VỆ CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN, TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH*

TS. NGUYỄN TUẤN ANH **

TÓM TẮT

Đảng Cộng sản Việt Nam luôn xem chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động. Kết quả từ thực tiễn Việt Nam trong 93 năm qua đã kiểm nghiệm tính chân lý cùng bản chất cách mạng, khoa học của chủ nghĩa và tư tưởng này. Tại Đại hội XIII, Đảng đã khẳng định: “Kiên định, vững vàng trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh,... thường xuyên đấu tranh, ngăn chặn âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, phản động, đấu tranh phân bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng

của Đảng” [7, tr. 40-41]. Tuy nhiên, công tác này đối diện với nhiều khó khăn và thách thức do tác động đan xen lẫn nhau của nhiều yếu tố. Bài viết sẽ chỉ ra những nhân tố chính tác động tới việc bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong thời điểm hiện tại.

Từ khóa: bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, nhân tố khách quan, nhân tố chủ quan, tình hình mới

Nhận bài: 16/08/2024; đưa vào biên tập: 17/08/2024; phản biện: 19/09/2024; duyệt đăng: 23/09/2024.

1. NHÂN TỐ KHÁCH QUAN

1.1 Sự biến đổi phức tạp của tình hình thế giới

Sau Thế chiến II, thế giới chia làm hai cực đối đầu nhau là Liên Xô và Mỹ, đại diện cho hai hệ thống chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa tư bản. Từ khi Liên Xô tan rã năm 1991, Mỹ là siêu cường duy nhất còn lại với sức mạnh quân sự, chính trị, kinh tế vượt bậc, đưa ra chiến lược toàn cầu nhằm thiết lập trật tự thế giới một cực do quốc gia này đứng đầu. Tuy nhiên, sự trỗi dậy mạnh mẽ của các cường quốc mới như Nhật Bản, Trung Quốc, Hàn Quốc, Nga... đã khiến chiến lược trên của Mỹ bị ảnh hưởng lớn.

Sự phát triển nhanh chóng trong các lĩnh vực khoa học công nghệ như công nghệ thông tin, y tế, năng lượng, tự động hóa, và vật liệu đã tác động lớn đến sự phát triển toàn cầu. Những thành tựu này không chỉ nâng cao chất lượng cuộc sống và thúc đẩy kinh tế xã hội mà còn thay đổi cách thức bảo vệ an ninh quốc phòng và cục diện phát triển toàn cầu. Nhờ việc tận dụng những thành tựu của

cuộc cách mạng công nghiệp hiện thời, nhiều quốc gia đã đạt được bước tiến đáng kể, gia tăng vị thế trên trường quốc tế. Các cường quốc mới không chỉ tự chủ về kinh tế mà còn có tiếng nói quan trọng trong các vấn đề toàn cầu như an ninh, chính trị và hiệp định quốc tế, làm giảm ảnh hưởng của Mỹ và các nước phương Tây. Kết quả là, cán cân quyền lực toàn cầu đã thay đổi, với sự hình thành trật tự thế giới đa cực mới, trong đó các cường quốc mới nổi đóng vai trò ngày càng quan trọng.

Sự bùng nổ khoa học công nghệ đã thúc đẩy toàn cầu hóa, tăng cường hợp tác và chia sẻ nguồn lực giữa các quốc gia, đồng thời giảm căng thẳng an ninh và chính trị. Tuy nhiên, sự phát triển khoa học kỹ thuật không chỉ mang lại lợi ích mà còn gây ra các vấn đề bền vững, như ô nhiễm môi trường, suy giảm tài nguyên và biến đổi khí hậu. Bất bình đẳng xã hội, gia tăng khoảng cách giàu nghèo và thất nghiệp cũng là hệ quả của phát triển kinh tế thiếu cân bằng. Điều này đòi hỏi các quốc gia hợp tác chặt chẽ, được đánh dấu bằng chương trình Nghị sự 2030 với 17 mục tiêu phát triển

bền vững, nhằm hướng tới hòa bình và thịnh vượng [13]. Bên cạnh đó, các quốc gia cũng cùng chung tay trong việc giải quyết hậu quả thảm khốc từ hai cuộc Thế chiến và Chiến tranh Lạnh, với những tàn tích lớn trong các lĩnh vực kinh tế, chính trị, xã hội...

Như vậy, với việc phải cùng chung tay giải quyết hậu quả chiến tranh trong quá khứ, khắc phục các hệ quả từ sự phát triển thiếu bền vững cùng việc giữ gìn an ninh quốc phòng thì hòa bình, hợp tác và cùng phát triển trở thành vấn đề trung tâm của thời đại, trở thành những mũi chiến lược chính của các quốc gia.

Dù có hợp tác và phát triển hòa bình, Mỹ và các nước phương Tây vẫn tìm cách củng cố vị thế trong quan hệ với các cường quốc mới nổi. Sự tiến bộ nhanh chóng của công nghệ, đặc biệt là công nghệ thông tin, đã thay đổi cách thức tác chiến. Thay vì tấn công trực tiếp bằng vũ khí công nghệ cao, các chiến lược tấn công thông tin trở nên phổ biến, kết hợp sử dụng internet để tuyên truyền sai lệch, xuyên tạc và kích động, nhằm gây rối loạn chính trị - xã hội. Điều này làm thay đổi môi trường an ninh toàn cầu, buộc các quốc gia phải tìm giải pháp mới. Trong đó, chiến tranh phi quy ước trở nên phổ biến, không tuân theo quy tắc truyền thống, thường lợi dụng bất ổn nội bộ để kích động phe phái, khủng bố. Hình thức này thường được kết hợp với “Diễn biến hòa bình” và bạo loạn lật đổ, chủ yếu nhắm vào các nước đối lập, đặc biệt là các quốc gia còn lại trong hệ thống xã hội chủ nghĩa [15].

1.2 Sự vận động của phong trào cộng sản quốc tế

Trong thời kỳ Chiến tranh Lạnh, các Đảng Cộng sản phát triển mạnh mẽ, nhưng sự sụp đổ của mô hình chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô và Đông Âu cuối thế kỷ XX đã gây ra tổn thất lớn cho phong trào cộng sản toàn cầu. Chủ nghĩa tư bản nhanh chóng lợi dụng tình thế, đẩy mạnh cuộc chiến tranh ý thức hệ, tuyên truyền về “sự cáo chung của chủ nghĩa

cộng sản” và “sự sụp đổ dây chuyền” của các nước xã hội chủ nghĩa còn lại [9, tr. 70]. Điều này gây hoang mang, nghi ngờ không chỉ với người phi mácxít mà cả một số đảng viên cộng sản, khiến nhiều người dao động, mất niềm tin, thậm chí phản bội chủ nghĩa Mác - Lênin và sứ mệnh cách mạng của giai cấp công nhân.

Sau hơn ba thập niên, phong trào cộng sản quốc tế đã có những bước tiến tích cực trở lại, chứng minh sức sống mãnh liệt của chủ nghĩa Mác - Lênin. Đại hội các Đảng Cộng sản và Đảng Công nhân Thế giới lần thứ 21 diễn ra tại Thổ Nhĩ Kỳ với chủ đề “Kỷ niệm 100 năm thành lập Quốc tế Cộng sản - Tiếp tục đấu tranh vì hòa bình và chủ nghĩa xã hội” (10/2019) là diễn đàn để các đảng cộng sản kỷ niệm, thảo luận và tìm phương thức xây dựng chủ nghĩa xã hội tại quốc gia của mình. Đảng cộng sản các nước đều sẵn sàng rút kinh nghiệm từ lịch sử và tìm kiếm liên minh quốc tế trong thời kỳ mới.

Đảng Cộng sản Moldova nhấn mạnh, dưới áp lực cạnh tranh toàn cầu, sự phát triển vượt bậc của khoa học kỹ thuật, đặc biệt là công nghệ trí tuệ nhân tạo, đang mở ra cơ hội cho một cuộc cách mạng thế giới và dấu hiệu của một Quốc tế Cộng sản mới [1]. Liên đoàn Cộng sản Latvia khẳng định: vũ khí của người Cộng sản hiện nay và trong tương lai vẫn là chủ nghĩa quốc tế vô sản và sự đoàn kết giữa những người cộng sản [1]. Đảng Cộng sản Liên bang Nga cho rằng: “Sau ba mươi năm kể từ những thay đổi lớn ở Liên Xô và Đông Âu, các tổ chức quốc tế phương Tây đang xuất hiện rạn nứt, như cuộc chiến thương mại của Donald Trump, xung đột giữa Mỹ với Liên minh Châu Âu, và nội bộ Liên minh Châu Âu. Trong hoàn cảnh đó, Đảng Cộng sản cần xây dựng một chiến lược cộng sản quốc tế tổng hợp, lợi dụng sự chia rẽ của đối phương để giành thắng lợi cho chủ nghĩa xã hội” [12]. Các đảng cộng sản liên tục đề xuất phương hướng đạt được liên minh quốc tế trên tinh thần “Vô sản tất cả các nước, đoàn kết lại”. Đại hội cũng đưa ra một số đảng cộng sản đáng chú ý để phân tích và học hỏi.

Trung Quốc, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản suốt hơn 70 năm, đã trở thành quốc gia đi đầu trong xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện đại và thúc đẩy toàn cầu hóa kinh tế theo hướng công bằng và hợp lý [11]. Với vị thế là nền kinh tế lớn thứ hai thế giới, Trung Quốc dẫn đầu về tiêu dùng, dòng vốn, sản xuất, thương mại và dự trữ ngoại hối, đóng góp hơn 30% tăng trưởng kinh tế toàn cầu. Theo Chủ tịch Đảng Cộng sản Liên bang Nga Gennady Zyuganov: “Trung Quốc đã trở thành động lực quan trọng cho tăng trưởng kinh tế toàn cầu và đã đạt được tiến bộ trong lĩnh vực công nghệ cao, cho thế giới thấy một con đường phát triển độc đáo” [1], tấm gương cho các đảng cộng sản khác học tập. Bên cạnh đó, Việt Nam, Cuba, Lào cũng đã đạt được những thành tựu lớn dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản. Các nước này tiếp tục đẩy mạnh cải cách và đưa ra những bước phát triển mới thông qua việc sửa đổi hiến pháp và xây dựng pháp luật.

Phong trào cộng sản ở Đông Âu đang gặp nhiều khó khăn, đặc biệt sau Nghị quyết 1481 chống cộng sản của Hội đồng Nghị viện của Ủy hội châu Âu được thông qua năm 2006. Nhiều đảng cộng sản không được ủng hộ, thậm chí bị cấm hoạt động. Mặc dù vậy, hội nghị quốc tế kỷ niệm 100 năm thành lập Quốc tế Cộng sản vẫn được tổ chức tích cực ở những nước mà đảng cộng sản được tín nhiệm, thu hút được sự ủng hộ của nhân dân. Đảng Cộng sản Liên bang Nga đã đạt được những tiến bộ đáng kể, giành được 19,1% số phiếu ủng hộ trong cuộc bầu cử hạ viện năm 2021, tăng gấp hơn 3 lần kết quả 6% từ năm 2016. Đây là một trong những kết quả bầu cử tốt nhất của đảng này trong các cuộc bầu cử hạ viện gần 30 năm qua, kể từ sau khi Liên Xô trước đây sụp đổ. Kết quả này là chỉ dấu cho thấy uy tín đang lên của Đảng Cộng sản Liên bang Nga trong giới cử tri và người dân [16].

Trường hợp Đảng Công nhân Bỉ là minh chứng cho sự trỗi dậy của Đảng Cộng sản Quốc tế ở phương Tây. Đảng này đã điều chỉnh chiến lược và lý luận để theo đuổi

mục tiêu xây dựng một xã hội không giai cấp, phù hợp với lý tưởng của nhiều người dân hiện nay. Kết quả là số lượng đảng viên tăng mạnh từ 2.800 năm 2007 lên 19.000 vào cuối năm 2019. Thành tựu của Đảng Công nhân Bỉ đã trở thành nguồn cảm hứng cho các đảng cộng sản phương Tây khác.

Tuy nhiên, từ những đánh giá khác nhau về lịch sử Quốc tế Cộng sản của đảng Cộng sản các nước, cũng như chiến lược và đường lối liên minh quốc tế, chúng ta có thể nhận thấy, các đảng cộng sản quốc tế hiện nay có những khác biệt về một số vấn đề lý luận cơ bản và chiến lược hành động. Những khác biệt này xuất phát từ cách nhìn nhận, ủng hộ và phát triển chủ nghĩa Mác cũng như hướng cải cách xã hội chủ nghĩa và các nội dung liên quan khác. Sự thiếu đồng thuận này đã tạo ra trở ngại lớn cho sự đoàn kết trong nước và quốc tế của các Đảng Cộng sản trên toàn thế giới.

Đại dịch Covid-19 diễn ra đã gây khó khăn cho việc kỷ niệm 100 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản toàn cầu. Tuy nhiên, các đảng Cộng sản vẫn duy trì sự phát triển mạnh mẽ, với các sản phẩm lý luận xây dựng chủ nghĩa xã hội trong thời kỳ mới. Đại dịch đã làm nổi bật tính ưu việt của hệ thống xã hội chủ nghĩa qua hiệu quả quản lý dịch bệnh của các quốc gia như Trung Quốc, Việt Nam, Lào và Cuba, so với sự chậm chạp và kém hiệu quả của các nước tư bản phương Tây. Điều này đã bộc lộ khuyết điểm của hệ thống y tế và quản lý xã hội của chủ nghĩa tư bản, làm lộ rõ các vấn đề như sự gia tăng khoảng cách giàu nghèo và thiếu bảo hiểm cho người lao động.

Mặc dù chủ nghĩa xã hội nhận được sự quan tâm mới, sự chênh lệch lực lượng giữa chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa tư bản hiện nay vẫn chưa đủ lớn để thay đổi tình thế. Chủ nghĩa tư bản vẫn tiếp tục công kích và chống phá các đảng cộng sản, nhằm thủ tiêu hoàn toàn phong trào Cộng sản quốc tế, ngay cả khi chủ nghĩa xã hội không còn là mối đe dọa trực tiếp.

Sự biến động trong phong trào cộng sản toàn cầu mang lại cả cơ hội và thách thức, đòi hỏi Đảng Cộng sản Việt Nam phải điều chỉnh chiến lược và tư duy để duy trì và phát triển tư tưởng cách mạng. Việc phân tích, học hỏi từ các phong trào cộng sản quốc tế giúp Đảng củng cố và đổi mới phương pháp bảo vệ và phát triển tư tưởng, đồng thời khẳng định con đường xã hội chủ nghĩa trong bối cảnh mới.

1.3 Tình hình trong nước

Trong bối cảnh thế giới và khu vực biến động phức tạp, Việt Nam đối diện nhiều thách thức riêng khi chuyển đổi từ kinh tế nhà nước sang kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Việc tham gia các hiệp định kinh tế quan trọng như Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) và Hiệp định thương mại tự do giữa Việt Nam - Liên minh châu Âu (EVFTA) mở ra cơ hội phát triển, nhưng cũng đòi hỏi cải cách pháp lý và tạo áp lực cạnh tranh cho doanh nghiệp trong nước.

Về xã hội, đô thị hóa và di cư từ nông thôn vào thành phố gia tăng bất bình đẳng và áp lực lên chính sách xã hội, đặc biệt trong giáo dục, y tế và an sinh. Mặc dù tỷ lệ nghèo giảm từ 16,8% xuống 5% (2012-2022), nhưng khoảng cách nông thôn - thành thị vẫn rõ (Ngân hàng Thế giới, 2022). Thêm vào đó, sự phát triển công nghệ thông tin tạo ra môi trường thông tin đa dạng nhưng cũng gây thách thức về an ninh, thông tin sai lệch, như vụ Đồng Tâm 2020 và tin giả trong đại dịch Covid-19, đòi hỏi biện pháp kiểm soát thông tin từ Đảng và Nhà nước. Ngoài ra, tư tưởng và văn hóa phương Tây du nhập ảnh hưởng đến nhận thức của thanh niên, tạo thách thức cho công tác tuyên truyền và giáo dục.

Đặc biệt, tình hình Biển Đông là thách thức lớn đối với an ninh và chủ quyền Việt Nam, với các tranh chấp lãnh thổ và sự hiện diện quân sự của các nước lớn, đặc biệt là Trung Quốc. Các hành động như bồi đắp,

xây dựng quân sự của quốc gia này đã đe dọa chủ quyền Việt Nam và hòa bình khu vực, điển hình như sự kiện giàn khoan Hải Dương 981 năm 2014, gây ra những căng thẳng nghiêm trọng. Bên cạnh đó, là một nước đi theo con đường xã hội chủ nghĩa, Việt Nam luôn phải đối mặt với sự chống phá từ các thế lực thù địch nhằm xuyên tạc và phá hoại nền tảng lý luận của Đảng. Đảng nhấn mạnh: “Sự chống phá của các thế lực thù địch, tổ chức phản động ngày càng tinh vi hơn” [6, tr. 73]. Trước tình hình đó, công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là một nhiệm vụ quan trọng, lâu dài, đòi hỏi sự nỗ lực của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân.

2. NHÂN TỐ CHỦ QUAN

2.1 Đường lối chính trị, chính sách pháp luật của Đảng và Nhà nước Việt Nam

Trong cuộc đấu tranh bảo vệ học thuyết Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối lãnh đạo đúng đắn của Đảng được coi là yếu tố quyết định. Đường lối này thể hiện qua cương lĩnh, nghị quyết và xây dựng dựa trên cơ sở vận dụng, kế thừa và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh để phù hợp với thực tiễn của Việt Nam qua các giai đoạn lịch sử khác nhau. Tại Đại Hội Đảng VI (1986), Đảng nhận định: “Muốn đổi mới tư duy, Đảng ta phải nắm vững bản chất cách mạng và khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, kế thừa di sản quý báu về tư tưởng và lý luận cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh” [21, tr. 125]. Đại hội VII của Đảng cụ thể hóa: “Đảng lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động, tiếp thu tinh hoa trí tuệ của dân tộc và nhân loại, nắm vững quy luật khách quan và thực tiễn đất nước để đề ra cương lĩnh chính trị đúng đắn và phù hợp với nguyện vọng của nhân dân” [3, tr. 25]. Đại hội XIII khẳng định: “*Tư tưởng chỉ đạo xuyên suốt* của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta là phải kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh... Đây là vấn đề mang tính nguyên tắc, có ý nghĩa sống còn đối với chế độ ta, là nền tảng vững chắc của Đảng ta, không cho phép ai được ngả nghiêng, dao động” [7, tr. 33].

Các tội xuyên tạc, phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam và chống Nhà nước được quy định trong nhiều văn bản pháp luật. Điều 117 Bộ luật Hình sự 2015 (sửa đổi, bổ sung 2017) quy định hành vi “Làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu nhằm chống Nhà nước” có mức phạt từ 5 đến 12 năm tù. Những hành vi này bao gồm xuyên tạc, bôi nhọ lãnh đạo, phát tán thông tin bịa đặt nhằm phá hoại

chính trị, kinh tế, xã hội. Điều 109 Bộ luật Hình sự quy định tội “Hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân” với hình phạt tối đa là tử hình, áp dụng cho các hành vi phá hoại nhà nước. Nghị định 72/2013/NĐ-CP về quản lý thông tin trên mạng cũng nêu rõ các biện pháp xử lý hành chính đối với việc phát tán thông tin sai lệch, vu khống, hoặc xuyên tạc trên không gian mạng. Các quy định này nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và sự ổn định quốc gia trước các hành vi chống phá.

Sau hơn 37 năm đổi mới, Việt Nam đã đạt được những thành tựu lịch sử quan trọng, đặc biệt trong 10 năm qua, với sự phát triển mạnh mẽ trên nhiều lĩnh vực. Chưa bao giờ đất nước có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như hiện nay. Những thành quả này bắt nguồn từ đường lối và chính sách đúng đắn, kiên định của Đảng, cùng với sự đổi mới không ngừng trong xây dựng hệ thống chính trị. Các quyết sách hợp lý đã thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống nhân dân, là minh chứng đanh thép, sống động và thuyết phục khẳng định sức sống mãnh liệt của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Điều này cũng khẳng định trí tuệ, bản lĩnh của Đảng, từ đó củng cố niềm tin của nhân dân và tạo sức mạnh chống lại các thế lực thù địch.

2.2 Công tác xây dựng, nâng cao năng lực trình độ của các lực lượng tham gia đấu tranh

Trong nhiều năm, các thế lực thù địch đã không ngừng sử dụng chiến lược chia rẽ nội bộ Đảng, làm suy yếu vai trò lãnh đạo và mối quan hệ với nhân dân. Chúng khai thác truyền thông, đặc biệt là mạng xã hội, để phát tán tin đồn và thông tin sai lệch nhằm gây mất đoàn kết và suy giảm niềm tin vào Đảng. Để đối phó, Đảng và Nhà nước đã tăng cường phối hợp giữa các lực lượng đấu tranh, với Nghị quyết số 35-CT/TW xác định bảo

vệ chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và phản bác các quan điểm sai trái là nhiệm vụ hàng đầu (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2018b). Các cơ quan báo chí, truyền thông và tuyên giáo được huy động để tuyên truyền tư tưởng của Đảng, cung cấp thông tin chính xác, phản bác những luận điệu thù địch và giúp công chúng hiểu rõ hơn nền tảng tư tưởng Đảng.

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là sứ mệnh của toàn dân và mỗi cá nhân, là trách nhiệm và nghĩa vụ của mỗi người đối với Đảng, đất nước, nhân dân và bản thân. Để thực hiện điều này, các lực lượng cần nắm vững nội dung tư tưởng, đồng thời áp dụng sáng tạo kiến thức mới và thành tựu khoa học. Cán bộ, đảng viên cần kiên định nguyên tắc tư tưởng, tránh bị tác động bởi các quan điểm sai lệch, đảm bảo sự đoàn kết trong Đảng. Đảng chú trọng nâng cao năng lực, đạo đức cán bộ, đảng viên và khuyến khích sáng tạo, ứng dụng khoa học kỹ thuật trong công tác cách mạng và phát triển đất nước.

Công tác đào tạo đóng vai trò quan trọng trong việc trang bị kiến thức chuyên môn, cập nhật xu hướng mới và khả năng đối phó với các thách thức cho đảng viên và cán bộ. Điều này không chỉ giúp họ thực hiện tốt nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng mà còn phát triển phẩm chất đạo đức như trung thực, dũng cảm và trách nhiệm. Đảng khuyến khích sự sáng tạo và áp dụng khoa học kỹ thuật vào thực tiễn cách mạng và xây dựng đất nước. Sự quan tâm của Đảng trong lĩnh vực này được thể hiện qua quy định số 54-QĐ/TW tập trung vào việc bồi dưỡng lý luận chính trị cho đảng viên và quy định số 164-QĐ/TW tổ chức các lớp cập nhật kiến thức mới cho cán bộ lãnh đạo và quản lý. Những quy định này đảm bảo rằng đảng viên và cán bộ luôn nhận thức đầy đủ và sâu sắc về sứ mệnh của mình, từ đó đóng góp hiệu quả vào các nhiệm vụ trong tình hình mới.

Việc giảng dạy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh trong nhà trường là nền tảng để xây dựng và bảo vệ tư tưởng của Đảng. Chủ nghĩa Mác - Lênin cung cấp cơ sở lý luận quan trọng cho việc phân tích các vấn đề xã hội, kinh tế và chính trị, trong khi tư tưởng Hồ Chí Minh ứng dụng các nguyên tắc này vào thực tiễn Việt Nam. Những kiến thức này giúp người học hiểu rõ hơn về tư tưởng của Đảng, đồng thời định hướng hành động và quyết định của họ trong cuộc sống. Giảng viên không chỉ là người truyền đạt kiến thức, mà còn phải là tấm gương nghiên cứu và cống hiến. Họ cần nâng cao chất lượng giảng dạy, khẳng định giá trị của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, đồng thời liên tục cập nhật thông tin để ngăn chặn các tư tưởng sai lệch. Chất lượng giảng dạy ảnh hưởng trực tiếp đến niềm tin của người dân vào Đảng, vì vậy việc phát triển đội ngũ giảng viên chất lượng cao là nhiệm vụ quan trọng, góp phần củng cố nền tảng tư tưởng của Đảng cho các thế hệ mai sau. Để đạt hiệu quả cao trong giảng dạy lý luận chính trị, Đảng cần phối hợp chặt chẽ với Ban Tuyên giáo và Bộ Giáo dục và Đào tạo trong việc khảo sát, đánh giá và đưa ra các chỉ đạo phù hợp với thực tiễn. Chúng ta cũng có những chính sách bồi dưỡng, hỗ trợ, tạo điều kiện cho giảng viên thực hiện tốt nhiệm vụ giảng dạy và nghiên cứu học thuyết Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh như: Hiến pháp 2013, Luật Giáo dục Đại học 2018 sửa đổi và Luật Giáo dục 2019... Công tác này giúp tăng cường sự phối hợp giữa Đảng và các lực lượng bảo vệ học thuyết Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, tạo nên một khối đoàn kết mạnh mẽ, đủ khả năng đối phó với thách thức và mưu đồ của các thế lực thù địch, góp phần quan trọng vào sự phát triển và thịnh vượng của xã hội.

2.2 Công tác cải tổ, chỉnh đốn lại hàng ngũ đảng viên, cán bộ và sự ủng hộ, tin tưởng của nhân dân

Trong suốt 13 kỳ đại hội, Đảng luôn quán triệt và thực hiện nghiêm nguyên tắc: Mọi đường lối, chủ trương của Đảng phải phù hợp với nguyện vọng và lợi ích chính đáng của nhân dân, chú trọng cải thiện đời sống vật chất và tinh thần của người dân, nhất là điều kiện sống, lao động, học tập, sáng tạo, nghỉ ngơi, chăm sóc sức khỏe của Nhân dân [10]. Đồng thời, Đảng liên tục xây dựng và hoàn thiện cơ chế để phát huy quyền làm chủ của nhân dân, tạo điều kiện thuận lợi để dân tham gia quản lý xã hội và đảm bảo lợi ích của mình.

Đảng luôn đặt lợi ích và sự phát triển của nhân dân làm trọng tâm. Để đảm bảo quyền làm chủ của nhân dân, Đảng không ngừng xây dựng và hoàn thiện cơ chế để tạo điều kiện tốt nhất cho nhân dân tham gia quản lý xã hội. Tuy nhiên, quá trình phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế đã nảy sinh những hạn chế nhất định. Suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của một bộ phận cán bộ, đảng viên đã dẫn đến tham nhũng, lãng phí, quan liêu, ảnh hưởng đến uy tín của Đảng và niềm tin của nhân dân.

Để giải quyết vấn đề trên, trong giai đoạn từ 2011-2021, Đảng đã ban hành nhiều nghị quyết, quy định quan trọng mang tính toàn diện và đồng bộ về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nhằm đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực một cách kiên quyết và triệt để. Điều này có liên quan đến sự sống còn của Đảng, của chế độ. Nghị quyết Đại hội XII của Đảng đã nhấn mạnh: “Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi; có mặt, có bộ phận còn diễn biến phức tạp hơn” [4]. Từ đó, Đảng cũng đề ra các giải pháp phù hợp để đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái trên,

những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Đảng cũng đề cao, khuyến khích về “Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương” tại quy định số 08-QĐ/TW [6]. Các hoạch định trên của Đảng Cộng sản Việt Nam đã tạo ra những chuyển biến tích cực trong công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng, được khẳng định tại Đại hội XIII: “...công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng được Trung ương và cấp ủy các cấp đặc biệt coi trọng, triển khai thực hiện toàn diện, đồng bộ với quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt và đạt được nhiều kết quả rõ rệt, góp phần quan trọng thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XII của Đảng” [8, tr. 164-165].

Với công tác kiểm tra, giám sát một cách quyết liệt, toàn diện, đồng bộ, đảm bảo nguyên tắc không có “vùng cấm”, không có ngoại lệ, thì trong nhiệm kỳ Đại hội XII của Đảng, cấp ủy, ủy ban kiểm tra các cấp đã thi hành kỷ luật 2.209 cán bộ, đảng viên có liên quan đến tham nhũng [8, tr. 208]. Các vụ việc và án tham nhũng nghiêm trọng, phức tạp đã được xử lý nghiêm minh, đúng pháp luật, có tác dụng cảnh báo, răn đe, và siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong Đảng và bộ máy nhà nước. Điều này đã góp phần củng cố và nâng cao niềm tin của nhân dân vào Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa.

Việc bảo vệ Chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh không chỉ là trách nhiệm của mỗi đảng viên mà còn là sứ mệnh của toàn dân tộc Việt Nam. Qua nghiên cứu, chúng ta thấy rằng, cả nhân tố khách quan và nhân tố chủ quan đều có ảnh hưởng sâu rộng đến việc bảo vệ và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Để tiếp tục phát triển Chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, mỗi người chúng ta cần tự tìm hiểu, đổi mới và nắm vững nguyên lý cốt lõi, đồng thời áp dụng linh hoạt trong thực tế. Chỉ khi có sự đoàn kết và sáng tạo, chúng ta mới có thể vượt qua thách thức và viết tiếp những trang sử hào hùng cho dân tộc Việt Nam.

Nguồn ảnh: baoghean.vn

CHÚ THÍCH

Bài viết là kết quả nghiên cứu của đề tài khoa học cấp bộ: “Bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh: Một số vấn đề lý luận và thực tiễn trong tình hình mới” do tiến sĩ Đào Thị Minh Thảo là chủ nhiệm đề tài.

TÀI LIỆU TRÍCH DẪN

1. CASS - Nhóm nghiên cứu Học viện Chủ nghĩa Mác (2020): *New Opportunities for the International Communist Movement in Major Changes Unseen in A Century*. Đường dẫn: <https://www.marx21books.com/academy-of-marxism-cass-new-opportunities-for-the-international-communist-movement>.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (1987): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI*, Nxb. Sự Thật, Hà Nội.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (1991): *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội*, Nxb. Sự Thật, Hà Nội.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016): *Nghị quyết số 04-NQ/TW, ngày 30/10/2016 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ*.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam (2018): *Quy định số 08-QĐ/TW ngày 25/10/2018 về Quy định trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương*.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam (2018): *Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*.
7. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 1*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
8. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 2*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
9. Nguyễn Hoàng Giáp, Nguyễn Thị Quế (2014): *Phong trào Cộng sản Quốc tế: Hiện nay và triển vọng*, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
10. Văn Hiến (2023): “*Niềm tin của Nhân dân với Đảng*”, *Báo Thái Nguyên*. Đường dẫn: <https://baothainguyen.vn/chinh-tri/xay-dung-dang/202304/niem-tin-cua-nhan-dan-voi-dang-d3e553f/>.
11. Jiang Hui (2017): “*The World Significance of Socialism with Chinese Characteristics in the Twenty-first Century*”, *World Socialism Studies*, số 4. Đường dẫn: http://marxism.cass.cn/en/ScholarsProfiles/202312/t20231219_5719649.shtml.
12. George Kamenev (2019): *Cuộc họp quốc tế lần thứ XXI của các Đảng Cộng sản và Công nhân được tổ chức tại Thổ Nhĩ Kỳ, Pravda*. Đường dẫn: <https://kprf.ru/party-live/opinion/189657.html>.
13. Liên Hợp Quốc (2015): *Các mục tiêu phát triển bền vững*. Đường dẫn: <https://vietnam.un.org/vi/sdgs>.
14. Ngân hàng Thế giới (2022): *Đánh giá Thực trạng Nghèo và Bình đẳng của Việt Nam năm 2022 - Từ Chặng đường Cuối đến Chặng đường Kế tiếp*. Đường dẫn: <https://www.worldbank.org/vi/country/vietnam/publication/2022-vietnam-poverty-and-equity-assessment-report>.
15. Trần Minh Sơn (2015): “*Một số vấn đề về “Chiến tranh phi quy ước*”, Tạp chí điện tử Quốc phòng toàn dân. Đường dẫn: <http://tapchiquptd.vn/vi/nghien-cuu-trao-doi/mot-so-van-de-ve-chien-tranh-phi-quy-uoc/8225.html>.
16. Thanh Tuấn (2021): “*Đảng Cộng sản LB Nga giành kết quả ấn tượng trong cuộc bầu cử Duma Quốc gia năm 2021*”, Báo tin tức. Đường dẫn: <https://baotintuc.vn/the-gioi/dang-cong-san-lb-nga-gianh-ket-qua-an-tuong-trong-cuoc-bau-cu-duma-quoc-gia-nam-2021-20210921180821018.htm>.